

Broj: 03-02-611-2/2023
Sarajevo, 06.06.2024. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Predstavnički dom -
gosp. Dragan Mioković, predsjedavajući
- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO** BX10

Primljeno:	07-06-2024		
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 02 -	1809	/23

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa čl. 178. i 179. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i sa čl. 171. i 172. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), radi razmatranja i usvajanja, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O PREKRŠAJIMA**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 35. sjednici, održanoj 05.06.2024. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Prilog :

- Prijedlog zakona na bosanskom jeziku,
- Odredbe zakona koje se mijenjaju i dopunjuju
- Obrazac broj 1a (CD),
- Obrazac broj 2 (CD),
- Obrazac IFP NE (CD),
- Zakon o prekršajima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/14) (CD)

Co: Federalno ministarstvo pravde
gosp. Vedran Škobić, ministar

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

PRIJEDLOG

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O PREKRŠAJIMA

Sarajevo, juni 2024. godine

Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O PREKRŠAJIMA

Član 1.

U Zakonu o prekršajima ("Službene novine Federacije BiH", broj 63/14), u članu 18. stav (2) iza riječi: "Glava XII. pod nazivom „Rokovi“"; dodaju se riječi: „Glava XIV. pod nazivom „Dostavljanje pismena““.

Član 2.

Član 56. mijenja se i glasi:

„Član 56.
(Uručenje prekršajnog naloga)

(1) Prekršajni nalog sastoji se od originala i najmanje dvije kopije. Original zadržava ovlašteni organ u svojoj evidenciji. Dvije kopije uručuju se okrivljenom.

(2) Prekršajni nalog može se uručiti okrivljenom osobnim uručenjem ili uručenjem putem pošte.“

Član 3.

Član 75. mijenja se i glasi:

„Član 75.
(Uručenje rješenja)

Sud će uručiti kopiju rješenja o prekršaju osobnim uručenjem ili putem pošte okrivljenom i ovlaštenom organu ili oštećenom u roku od pet dana od dana donošenja rješenja o prekršaju.“

Član 4.

U članu 97. riječi: „šest mjeseci“ zamjenjuju se riječima: „od tri godine“.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O PREKRŠAJIMA

I. – USTAVNI OSNOV

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Naime, prema odredbama člana IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, Parlament Federacije BiH nadležan je za donošenje zakona o vršenju funkcije federalne vlasti, iz čega proizilazi da navedena odredba predstavlja ustavnopravnu osnovu za njegovo donošenje.

II. – RAZLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je u nekoliko navrata zauzimao stav o ustavnosti pojedinih odredbi Zakona o prekršajima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 63/14), te s tim u vezi donio odluke o dopustivosti i meritumu broj: U-16/21 od 26.05.2022. godine i broj: U-18/22 od 22.09.2022. godine.

Odlukom o dopustivosti i meritumu broj: U-16/21 od 26.05.2022. godine utvrđeno je da dio člana 75. Zakona o prekršajima koji glasi: „Kada je rješenje o prekršaju uručeno putem pošte, smatrat će se da je dostavljanje izvršeno po isteku pet radnih dana od dana kada je rješenje predano na poštu“ nije u skladu sa članom II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u odnosu na pravo na pristup sudu.

Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnesen je od strane Općinskog suda u Zavidovićima, koji je smatrao da naprijed citirani dio člana 75. Zakona o prekršajima nema kvalitet zakona, jer je stvorena nepotrebna zakonska fikcija da je samim istekom roka od pet radnih dana od dana predaje pošti dostava uredna, bez obzira da li je rješenje o prekršaju zaista i uručeno okrivljenom, a to je u suprotnosti s garancijama na pravično suđenje, jer na taj način vrlo lako može doći i do povrede prava okrivljenog na djelotvoran pravni lijek, jer je u situaciji kada sudu nije vraćena dostavnica, kao dokaz o uručanju pismena (rješenja o prekršaju), stvorena nesigurnost da li je okrivljeni uopće primio navedeno pismo, pri čemu zakonska fikcija ukazuje da se i u takvoj situaciji dostava smatra urednom. Dostava izvršena na način kako je propisano osporenim odredbom člana 75. Zakona o prekršajima može se, shodno odredbama člana 93. Zakona o prekršajima osporavati djelotvornim pravim lijekom – prijedlogom za povrat u pređašnje stanje (restitutio in integrum), koji se podnosi u prekluzivnom roku od tri mjeseca od dana donošenja rješenja o prekršaju (član 94. Zakona o prekršajima). Međutim, u situaciji kada okrivljenom uopće nije uručeno rješenje o prekršaju, isti neće biti u mogućnosti da podnese pravodoban prijedlog za povrat u pređašnje stanje, jer nije niti svjestan da je oglašen odgovornim i sankcioniran. Okrivljeni je time lišen mogućnosti ulaganja djelotvornog pravnog lijeka, te je zakonska rješenja neophodno izmijeniti na način da se okrivljenom osiguraju garancije pristupa sudu iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine donio je Odluku o dopustivosti i meritumu broj: U-18/22 od 22.09.2022. godine, kojom je utvrđeno da član 56. stav (3) Zakona o prekršajima u dijelu koji glasi: „Kada je prekršajni nalog uručen putem pošte, smatrat će se da je dostavljanje izvršeno po isteku pet radnih dana nakon što ga je ovlašteni organ predao na poštu. Kada je prekršajni nalog ostavljen na motornom vozilu, datum uručenja je datum kada je ostavljen na motornom vozilu“ nije u skladu sa članom II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u odnosu na pravo na pristup sudu. Ustavni sud Bosne i Hercegovine smatra da sporni dio člana 56. stav (3) Zakona o prekršajima sadrži oborivu zakonsku pretpostavku o uručenju prekršajnog naloga putem pošte: smatrat će se da je dostavljanje izvršeno po isteku pet radnih dana nakon što je ovlašteni organ prekršajni nalog predalo na poštu. Kao i kod uručenja rješenja o prekršaju može se očekivati da se u praksi dešavaju situacije u kojima okrivljeni neće biti svjestan počinjenja prekršaja koji mu se prekršajnim nalogom stavlja na teret. Prekršajni nalog iz člana 54. Zakona o prekršajima (za razliku od rješenja o prekršaju) donosi se bez zakazivanja usmenog pretresa, tako da je realno moguće da okrivljeni ni ne zna da je učinio prekršaj. Svijest o počinjenom prekršaju ima za posljedicu da okrivljeni ili prihvati odgovornost za prekršaj (član 57. Zakona o prekršajima) ili zahtijeva sudsku odluku o prekršajnom nalogu (član 59. Zakona o prekršajima). Kada je prekršajni nalog izdat zbog prekršaja koji se odnosi na nepropisno parkiranje motornog vozila (član 56. stav (2) alineja 3. Zakona o prekršajima), ovlaštena osoba izdaje prekršajni nalog i ostavlja ga na „sigurnom i vidljivom mjestu na motornom vozilu“, a kao datum uručenja smatra se datum kada je prekršajni nalog ostavljen na motornom vozilu. Ustavni sud Bosne i Hercegovine smatra da ovaj dio odredbe još nepovoljnije za okrivljenog propisuje datum uručenja prekršajnog naloga. Naime, u ovom slučaju se kao datum uručenja prekršajnog naloga smatra datum kada je on ostavljen prikačen na motornom vozilu. Međutim, ova zakonska pretpostavka o dostavljanju uključuje i daljnju pretpostavku – da će okrivljeni tog istog dana zaista preuzeti prekršajni nalog sa svog motornog vozila, te odlučiti da li će prihvatiti odgovornost za prekršaj (član 57. Zakona o prekršajima) ili će zahtijevati da sud donese odluku o prekršaju (član 59. Zakona o prekršajima). Ako se sa sigurnošću ne može čak ni pretpostaviti da će okrivljeni zaista preuzeti prekršajni nalog za koji se smatra da je na ovakav način uručen, onda se okrivljenom ne mogu osigurati ni garancije da će moći zahtijevati adversarni postupak pred nadležnim sudom ili da će moći koristiti pravni lijek i tražiti povrat u pređašnje stanje (restitutio in integrum).

U kontekstu implementacije navedenih odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine uputila je Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine Nacrt zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima na usvajanje. Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine usvojio je na nastavku 4. redovne sjednice održane dana 21.12.2023. godine, a Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na 3. redovnoj sjednici održanoj dana 31.07.2023. godine, u prvom čitanju, predloženi Nacrt zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima.

III. – JAVNA RASPRAVA

Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine usvojio je na nastavku 4. redovne sjednice održane dana 21.12.2023. godine, a Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na 3. redovnoj sjednici održanoj dana 31.07.2023. godine, Nacrt zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima.

Zaključcima oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine konstatirano je da navedeni nacrt zakona može poslužiti kao osnov za izradu Prijedloga zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima. Federalni ministar pravde otvorio je dana 23.02.2024. godine javnu raspravu u trajanju od 30 dana. Zainteresirana javnost je pozvana da svojim komentarima, prijedlozima i sugestijama doprinese javnoj raspravi s ciljem stvaranja što kvalitetnijeg zakonskog rješenja. U periodu trajanja javne rasprave, Federalno ministarstvo pravde međutim nije zaprimilo niti jedan komentar, prijedlog ili sugestiju u vezi s Nacrtom zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima.

U odnosu na tekst Nacrta zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima koji je u prvom čitanju usvojen u oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, ovaj prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima sadrži i pravno rješenje koje je u funkciji implementacije odluke o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda BiH broj: AP-879/14 od 22.12.2016. godine:

Odlukom o dopustivosti i meritumu broj: AP-879/14 od 22.12.2016. godine Ustavni sud Bosne i Hercegovine utvrdio je povredu prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, po apelaciji podnesenoj od strane M.Đ. (prvoapelant) iz Posušja, kao odgovorne osobe u pravnoj osobi „Posušje“ d.o.o. (drugoapelant) protiv Rješenja Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 Pr 024946 13 Pžp od 20.12.20213. godine i Rješenja Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 Ps 024946 12 Pr od 20.09.2013. godine. Rješenjem Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 Pr 024946 12 Pr od 20.09.2013. godine prvoapelant kao odgovorna osoba kod drugoapelanta proglašen je odgovornim što je 26.04.2012. godine u Posušju, kontrolom PDV-a za periode precizirane u rješenju utvrđeno da je pogrešno obračunat ulazni PDV u ukupnom iznosu od 53.804,00 KM, a propisana kazna za odgovornu osobu iznosi 20.000,00 KM jer je počinio prekršaje iz člana 32. Zakona o porezu na dodatnu vrijednost, kažnjivo po članu 67. stav (2), u vezi sa stavom (1) tačka 5. istog zakona pa mu je sud primjenom navedenih zakonskih propisa, te na osnovu člana 19. stav (3) Zakona o prekršajima BiH i člana 14. Zakona o prekršajima FBiH izrekao uslovnu osudu kojom mu je utvrđena novčana kazna u iznosu od 20.000,00 KM i istovremeno odredio da se ista neće izvršiti ukoliko prvoapelant u roku od jedne godine od dana pravosnažnosti rješenja ne počinu novi prekršaj. Rješenjem je utvrđeno da se apelant obavezuje da nadoknadi troškove prekršajnog postupka u iznosu preciziranom u rješenju. U obrazloženju je, između ostalog, navedeno da je drugoapelantu, kao pravnoj osobi u kojem je prvoapelant odgovorna osoba, rješenjima Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine, Regionalni centar Mostar (u daljem tekstu: Uprava) broj 04/5/III-17-D-8-22-3/12 od 29. marta 2012. godine koje je potvrđeno rješenjima br. 04/5/III-17-

D-8-22-3-1/12 od 18. januara 2013. godine i 01/4-UP/II-222/13 od 3. oktobra 2013. godine, utvrđena dodatna porezna obaveza za period od 1. maja 2009. godine do 31. decembra 2011. godine u iznosu od 53.804,00 KM, koju apelant nije platio smatrajući da je navedeni iznos poreza trebao biti priznat kao ulazni PDV za nabavku mašina i lož ulja za poslovni prostor. Kantonalni sud u Širokom Brijegu je dana 20.12.2013. godine Rješenjem broj: 64 0 Pr 024946 13 Pžp odbio je žalbu prvoapelanta kao neosnovanu i potvrdio prvostepeno rješenje.

Drugoapelant je tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud BiH) pokrenuo upravni spor protiv Rješenja Uprave broj 04/5/III-17-D-8-22-3/1 od 29.03.2012. godine koje je potvrđeno rješenjima br. 04/5/III-17-D-8-22-3-1/12 od 18. januara 2013. godine i 01/4-UP/II-222/13 od 3.10.2013. godine. Sud BiH je Presudom broj: S1 3 U 014184 13 U od 9.07.2014. godine odbio tužbu drugoapelanta. Protiv navedene presude drugoapelant je podnio Sudu BiH zahtjev za preispitivanje sudske odluke. Sud BiH Presudom broj: S1 3 U 014184 14 Uvp od 23.10.2014. godine uvažio je i preinačio osporenu presudu na način da je poništio kao nezakonita rješenja Uprave broj: 01/4-UP/II-222/13 od 3.10.2013. godine, 04/5/III-17-D-8-22-3-1/12 od 18.01.2013. godine i 04/5/III-17-D-8-22-3/12 od 29.03.2012. godine i predmet vratio prvostepenom organu uprave na ponovni postupak. U ponovljenom postupku Uprava je donijela Rješenje broj: 04/5-2/III-17-D-8-22-3.1.II.1/12 od 29.04.2015. godine kojim je nakon ponovo provedene kontrole PDV-a drugoapelantu odobren povrat prinudno naplaćenih sredstava u iznosu od 96.343,00 KM i pripadajućih kamata u iznosu od 12.575,67 KM, čime je faktički utvrđeno da nije bilo nikakvih prekršajnih radnji u vidu neplaćanja obaveza po osnovu PDV-a na strani apelanata. Nakon što su rješenja Uprave poništena i predmet vraćen Upravi na ponovno odlučivanje, drugoapelant je Općinskom sudu u Širokom Brijegu podnio zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka, koji zahtjev je Rješenjem Općinskog suda broj: 64 0 Pr 024947 12 Pr od 05.01.2015. godine odbačen kao neblagovremen, imajući u vidu da je članom 97. Zakona o prekršajima propisano da se zahtjev za ponavljanje postupka može podnijeti u roku od šest mjeseci od dana pravosnažnosti rješenja o prekršaju. Odluka Općinskog suda u Širokom Brijegu potvrđena je Rješenjem Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 Pr 024947 Pžp 2 od 08.04.2015. godine. U vezi sa vremenskim trajanjem svi opisanih postupaka, Ustavni sud Bosne i Hercegovine konstatira da su i presuda Suda BiH i novo rješenje upravnog organa doneseni znatno kasnije u odnosu na rok od šest mjeseci od dana pravosnažnosti rješenja o prekršaju u kojem je okrivljeni, u skladu sa Zakonom o prekršajima, mogao podnijeti zahtjev za ponavljanje postupka. Nadalje, članom 96. st. (4) i (5) Zakona o prekršajima kao neki od osnova za ponavljanje postupka predviđeni su donošenje odluke Ustavnog suda ili Evropskog suda za ljudska prava kojima su u vezi s prekršajnim postupkom utvrđena kršenja ljudskih prava, kao i saznanje novih činjenica i dokaza koji bi, da su u vrijeme kada su prekršajna rješenja donesena bili poznati, uticali na drugačiju odluku suda u prekršajnom postupku. Kao nove činjenice i dokazi mogu se nesumnjivo smatrati i sudske odluke i odluke upravnih organa koje mogu biti donesene u međuvremenu i kojima se ukidaju odluke koje su predstavljale osnov za donošenje prekršajnih rješenja. Istovjetna situacija je i sa odlukama Ustavnog suda i Evropskog suda za ljudska prava kojima se utvrđuju kršenja ljudskih prava u toj vrsti postupaka.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine smatra da odredbe člana 97. Zakona o prekršajima kojima je propisan rok od šest mjeseci od pravosnažnosti rješenja o prekršaju u kojem se može zahtijevati ponavljanje prekršajnog postupka, ne korespondira sa zbiljom u bosansko-hercegovačkom pravosuđu u kojem su redovni

sudovi pretrpani predmetima zbog čega nije realno očekivanje zakonodavca da se sudski ili, u ovom slučaju i upravni postupci, okončaju u kratkom roku od šest mjeseci. Ovakvim zakonskim rješenjem nije uspostavljena pravična ravnoteža između javnih interesa koji se štite Zakonom o prekršajima i interesa pojedinaca u pogledu zaštite zagarantiranih ljudskih prava i osnovnih sloboda. Dosadašnja zakonska rješenja nisu pružila zadovoljavajući nivo zaštite Ustavom Bosne i Hercegovine zagarantiranih ljudskih prava, te predložene izmjene, odnosno dopuna Zakona o prekršajima, stvaraju pravni osnov koji će omogućiti da institut ponavljanja postupka u prekršajnom postupku zaživi i funkcionira u skladu sa realnostima bosanskohercegovačkog pravosuđa u pogledu prosječne dužine trajanja sudskih i upravnih postupaka, kao i primjenu jedinstvenih, preciznih pravila o dostavljanju prekršajnih naloga i rješenja o prekršaju čime se otklanjaju inkompatibilnosti koje je svojim odlukama konstatirao Ustavni sud Bosne i Hercegovine i osigurava poštivanje prava na pristup sudu i djelotvoran pravni lijek.

Slijedom izloženog, razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima jesu unapređenje zakonskih rješenja i njihovo usklađivanje sa svim relevantnim odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine koje se odnose na inkompatibilnost odredbi Zakona o prekršajima sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

IV. – USKLAĐENOST PROPISA S EVROPSKIM PRAVNOM STEČEVINOM

Prilikom izrade ovog zakona, Federalno ministarstvo pravde je imalo u vidu Uredbu o Uredu Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Evropske unije („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/20 i 76/20) i Uredbu o postupku usklađivanja zakonodavstva Federacije BiH s pravnom stečevinom Evropske unije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 98/16) i u tom smislu je izvršilo analizu evropske pravne stečevine. Nakon detaljne i sveobuhvatne analize, zaključeno je da ne postoje primarni niti sekundarni izvori evropskog prava koji reguliraju predmetnu materiju. Imajući u vidu naprijed navedeno, obrađivač ovog zakona nije u mogućnosti dostaviti tablicu usklađenosti.

V. – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Odredbom člana 1. Zakona vrši se intervencija na članu 18. stav (2) na način da se određuje da će se odredbe Glave XIV. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13, 59/14 i 74/20) pod nazivom „Dostavljanje pismena“ mutatis mutandis primjenjivati u prekršajnom postupku.

Članom 2. Zakona mijenja se član 56. Zakona o prekršajima na načina da je propisano da se prekršajni nalog sastoji od originala i najmanje dvije kopije, pri čemu originalni primjerak zadržava ovlaštenu organ u svojoj evidenciji, a dvije kopije se uručuju okrivljenom. Prekršajni nalog se može uručiti okrivljenom osobnim uručanjem ili uručanjem putem pošte.

Članom 3. Zakona izvršena je izmjena člana 75. Zakona o prekršajima na način da je određeno da će sud kopiju rješenja o prekršaju okrivljenom i ovlaštenom

organu uručiti osobnim uručanjem ili putem pošte u roku od pet dana od dana donošenja rješenja o prekršaju.

Članom 4. Zakona izvršena je izmjena člana 97. Zakona o prekršajima na način da se sada kao rok za podnošenje zahtjeva za ponavljanje prekršajnog postupka umjesto dosadašnjih šest mjeseci od dana pravosnažnosti rješenja o prekršaju propisuje rok od tri godine od dana pravosnažnosti rješenja o prekršaju.

Članom 5. Zakona određeno je da isti stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

VI. – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Odredbe Zakona o prekršajima ("Službene novine Federacije BiH", broj: 63/14) koje se mijenjaju, odnosno dopunjuju:

Član 18.

Primjena odredbi Krivičnog zakona i Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine

(1) Ukoliko nije drukčije propisano odredbama ovog zakona, sljedeće će se odredbe Krivičnog zakona primjenjivati mutatis mutandis na prekršaje: čl. 26. i 27. koji nose naziv "Nužna odbrana" i "Krajnja nužda"; čl. 31., 32. i 33. koji nose naziv "Suučiniteljstvo", "Podstrekavanje" i "Pomaganje", član 36. pod nazivom "Ubrojivost"; član 37. pod nazivom "Umišljaj"; član 38. pod nazivom "Nehat"; član 39. pod nazivom "Stvarna zabluda"; član 40. pod nazivom "Pravna zabluda" i Glava XIV. pod nazivom "Odgovornost pravnih osoba".

(2) Ukoliko nije drukčije propisano odredbama ovog zakona, sljedeće odredbe Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09 i 12/10 - u daljem tekstu: Zakon o krivičnom postupku) primjenjivat će se mutatis mutandis u prekršajnom postupku: Glava I. pod nazivom "Osnovna načela"; Glava III. pod nazivom "Pravna pomoć i službena saradnja", Glava IV. Odjeljak 2. pod nazivom "Mjesna nadležnost" i Odjeljak 3. pod nazivom "Spajanje i razdvajanje postupka"; Glava V. pod nazivom "Izuzeće"; Glava VII. pod nazivom "Branilac"; Glava VIII. Odjeljak 1. pod nazivom "Pretnost stana, prostorija i osoba"; Glava VIII. Odjeljak 2. pod nazivom "Privremeno oduzimanje predmeta i imovine"; Glava VIII. Odjeljak 4. pod nazivom "Ispitivanje osumnjičenog"; Glava VIII. Odjeljak 5. pod nazivom "Ispitivanje svjedoka"; Glava VIII. Odjeljak 6. pod nazivom "Uviđaj i rekonstrukcija"; Glava VIII. Odjeljak 7. pod nazivom "Vještačenje"; Glava XI. pod nazivom "Podnesci i zapisnici"; Glava XII. pod nazivom "Rokovi"; Glava XVI. pod nazivom "Troškovi krivičnog postupka"; Glava XVII. pod nazivom "Imovinsko-pravni zahtjevi"; Glava XXI. pod nazivom "Glavni pretres"; Glava XXIII. Odjeljak 1. pod nazivom "Žalba na prvostepenu presudu"; Glava XXIV. pod nazivom "Vanredni pravni lijekovi"- "Ponavljanje postupka"; Glava XXVII. pod nazivom "Postupak prema maloljetnicima", Glava XXVIII. pod nazivom "Postupak za krivična djela protiv pravnih osoba" i Glava XXIX. pod nazivom "Postupak za primjenu mjera sigurnosti, za oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom i za opozivanje uslovne osude".

(3) U slučaju bilo kakvih nesaglasnosti između odredbi Krivičnoga zakona iz stava (1) ovog člana i odredbi Zakona o krivičnom postupku iz stava (2) ovog člana i ovog zakona, primjenjivat će se odredbe ovog zakona. Upućivanje na odredbe Zakona o krivičnom postupku koje se odnose na tužitelja na odgovarajući način primjenjivat će se na svaki ovlašteni organ.

Član 56.
Uručenje prekršajnog naloga

(1) Prekršajni nalog sastoji se od originala i najmanje dvije kopije. Original zadržava ovlašteni organ u svojoj evidenciji. Dvije kopije uručuju se okrivljenom.

(2) Prekršajni nalog može se uručiti okrivljeniku na bilo koji od sljedećih načina:

1) ličnim uručenjem,

2) uručenjem putem pošte ili

3) pričvršćivanjem ili ostavljanjem prekršajnog naloga na sigurnom i vidljivom mjestu na motornom vozilu ako je prekršaj koji je počinjen vezan uz nepropisno parkiranje motornog vozila.

(3) Kada je prekršajni nalog uručen lično, datum uručenja je datum kada ga je okrivljeni primio. Kada je prekršajni nalog uručen putem pošte, smatrat će se da je dostava izvršena po isteku pet radnih dana nakon što ga je ovlašteni organ predao na poštu. Kada je prekršajni nalog ostavljen na motornom vozilu, datum uručenja je datum kada je ostavljen na motornom vozilu.

Član 75.
Uručenje rješenja

Sud će uručiti kopiju rješenja o prekršaju ličnim uručenjem ili putem pošte okrivljenom i ovlaštenom organu ili oštećenom u roku tri dana od dana donošenja rješenja o prekršaju. Kada je rješenje o prekršaju uručeno putem pošte, smatrat će se da je dostavljanje izvršeno po isteku pet radnih dana od dana kada je rješenje predano na poštu.

Član 97.
Rok

Zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka mora se podnijeti u roku šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju.

Broj: 03-02-611-2/2023
Sarajevo, 06.06.2024. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO** HX9

Primljeno: 07-06-2024			
Op. broj	Broj	Priloga	Vrijednos:
09,02	- 02 -	1809	123

- Zastupnički dom -
gosp. Dragan Mioković, predsjedatelj

- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj

Poštovani,

Sukladno članku IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u svezi sa čl. 178. i 179. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i sa čl. 171. i 172. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), radi razmatranja i usvajanja, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O PREKRŠAJIMA**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 35. sjednici, održanoj 05.06.2024. godine

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Privitak:

- Prijedlog zakona na hrvatskom jeziku,
- Odredbe zakona koje se mijenjaju i dopunjuju
- Obrazac broj 1a (CD),
- Obrazac broj 2 (CD),
- Obrazac IFP NE (CD),
- Zakon o prekršajima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/14) (CD)

Co: Federalno ministarstvo pravde
gosp. Vedran Škobić, ministar

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

PRIJEDLOG

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O PREKRŠAJIMA

Sarajevo, lipanj 2024. godine

Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O PREKRŠAJIMA

Članak 1.

U Zakonu o prekršajima ("Službene novine Federacije BiH", broj 63/14), u članku 18. stavak (2) iza riječi: "Glava XII. pod nazivom „Rokovi“"; dodaju se riječi: „Glava XIV. pod nazivom "Dostavljanje pismena““.

Članak 2.

Članak 56. mijenja se i glasi:

„Članak 56.
(Uručenje prekršajnog naloga)

(1) Prekršajni nalog sastoji se od originala i najmanje dvije kopije. Original zadržava ovlašteno tijelo u svojoj evidenciji. Dvije kopije uručuju se okrivljeniku.

(2) Prekršajni nalog može se uručiti okrivljeniku osobnim uručenjem ili uručenjem putem pošte.“

Članak 3.

Članak 75. mijenja se i glasi:

„Članak 75.
(Uručenje rješenja)

Sud će uručiti kopiju rješenja o prekršaju osobnim uručenjem ili putem pošte okrivljeniku i ovlaštenom tijelu ili oštećeniku u roku od pet dana od dana donošenja rješenja o prekršaju.“

Članak 4.

U članku 97. riječi: „šest mjeseci“ zamjenjuju se riječima: „od tri godine“.

Članak 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O PREKRŠAJIMA

I. – USTAVNI TEMELJ

Ustavnopravni temelj za donošenje ovoga zakona sadržan je u odredbama članka IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Naime, prema odredbama članka IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, Parlament Federacije BiH nadležan je za donošenje zakona o vršenju funkcije federalne vlasti, iz čega proizlazi da navedena odredba predstavlja ustavnopravni temelj za njegovo donošenje.

II. – RAZLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je u nekoliko navrata zauzimao stav o ustavnosti pojedinih odredbi Zakona o prekršajima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 63/14), te s tim u svezi donio odluke o dopustivosti i meritumu broj: U-16/21 od 26.05.2022. godine i broj: U-18/22 od 22.09.2022. godine.

Odlukom o dopustivosti i meritumu broj: U-16/21 od 26.05.2022. godine utvrđeno je da dio članka 75. Zakona o prekršajima koji glasi: „Kada je rješenje o prekršaju uručeno putem pošte, smatrat će se da je dostavljanje izvršeno po isteku pet radnih dana od dana kada je rješenje predano na poštu“ nije u skladu sa člankom II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u odnosu na pravo na pristup sudu.

Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnesen je od strane Općinskog suda u Zavidovićima, koji je smatrao da naprijed citirani dio članka 75. Zakona o prekršajima nema kvalitet zakona, jer je stvorena nepotrebna zakonska fikcija da je samim istekom roka od pet radnih dana od dana predaje pošti dostava uredna, bez obzira da li je rješenje o prekršaju zaista i uručeno okrivljeniku, a to je u suprotnosti s garancijama na pravično suđenje, jer na taj način vrlo lako može doći i do povrede prava okrivljenika na djelotvoran pravni lijek, jer je u situaciji kada sudu nije vraćena dostavnica, kao dokaz o uručanju pismena (rješenja o prekršaju), stvorena nesigurnost da li je okrivljenik uopće primio navedeno pismeno, pri čemu zakonska fikcija ukazuje da se i u takvoj situaciji dostava smatra urednom. Dostava izvršena na način kako je propisano osporenom odredbom članka 75. Zakona o prekršajima može se, shodno odredbama članka 93. Zakona o prekršajima osporavati djelotvornim pravim lijekom – prijedlogom za povrat u prijašnje stanje (restitutio in integrum), koji se podnosi u prekluzivnom roku od tri mjeseca od dana donošenja rješenja o prekršaju (članak 94. Zakona o prekršajima). Međutim, u situaciji kada okrivljeniku uopće nije uručeno rješenje o prekršaju, isti neće biti u mogućnosti da podnese pravovremen prijedlog za povrat u prijašnje stanje, jer nije niti svjestan da je oglašen odgovornim i sankcioniran. Okrivljenik je time lišen mogućnosti ulaganja djelotvornog pravnog lijeka, te je zakonska rješenja nužno izmijeniti na način da se okrivljeniku osiguraju garancije pristupa sudu iz članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine donio je Odluku o dopustivosti i meritumu broj: U-18/22 od 22.09.2022. godine, kojom je utvrđeno da članak 56. stavak (3) Zakona o prekršajima u dijelu koji glasi: „Kada je prekršajni nalog uručen putem pošte, smatrat će se da je dostavljanje izvršeno po isteku pet radnih dana nakon što ga je ovlašteno tijelo predalo na poštu. Kada je prekršajni nalog ostavljen na motornom vozilu, datum uručenja je datum kada je ostavljen na motornom vozilu“ nije u skladu sa člankom II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u odnosu na pravo na pristup sudu. Ustavni sud Bosne i Hercegovine smatra da sporni dio članka 56. stavak (3) Zakona o prekršajima sadrži oborivu zakonsku pretpostavku o uručenju prekršajnog naloga putem pošte: smatrat će se da je dostavljanje izvršeno po isteku pet radnih dana nakon što je ovlašteno tijelo prekršajni nalog predalo na poštu. Kao i kod uručenja rješenja o prekršaju može se očekivati da se u praksi dešavaju situacije u kojima okrivljenik neće biti svjestan počinjenja prekršaja koji mu se prekršajnim nalogom stavlja na teret. Prekršajni nalog iz članka 54. Zakona o prekršajima (za razliku od rješenja o prekršaju) donosi se bez zakazivanja usmenog pretresa, tako da je realno moguće da okrivljenik ni ne zna da je učinio prekršaj. Svijest o počinjenom prekršaju ima za posljedicu da okrivljenik ili prihvati odgovornost za prekršaj (članak 57. Zakona o prekršajima) ili zahtijeva sudsku odluku o prekršajnom nalogu (članak 59. Zakona o prekršajima). Kada je prekršajni nalog izdat zbog prekršaja koji se odnosi na nepropisno parkiranje motornog vozila (članak 56. stavak (2) alineja 3. Zakona o prekršajima), ovlaštena osoba izdaje prekršajni nalog i ostavlja ga na „sigurnom i vidljivom mjestu na motornom vozilu“, a kao datum uručenja smatra se datum kada je prekršajni nalog ostavljen na motornom vozilu. Ustavni sud Bosne i Hercegovine smatra da ovaj dio odredbe još nepovoljnije za okrivljenog propisuje datum uručenja prekršajnog naloga. Naime, u ovom slučaju se kao datum uručenja prekršajnog naloga smatra datum kada je on ostavljen prikačen na motornom vozilu. Međutim, ova zakonska pretpostavka o dostavljanju uključuje i daljnju pretpostavku – da će okrivljenik tog istog dana zaista preuzeti prekršajni nalog sa svog motornog vozila, te odlučiti da li će prihvatiti odgovornost za prekršaj (članak 57. Zakona o prekršajima) ili će zahtijevati da sud donese odluku o prekršaju (članak 59. Zakona o prekršajima). Ako se sa sigurnošću ne može čak ni pretpostaviti da će okrivljenik zaista preuzeti prekršajni nalog za koji se smatra da je na ovakav način uručen, onda se okrivljeniku ne mogu osigurati ni garancije da će moći zahtijevati adversarni postupak pred nadležnim sudom ili da će moći koristiti pravni lijek i tražiti povrat u prijašnje stanje (restitutio in integrum).

U kontekstu implementacije navedenih odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine uputila je Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine Nacrt zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima na usvajanje. Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine usvojio je na nastavku 4. redovite sjednice održane dana 21.12.2023. godine, a Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na 3. redovitoj sjednici održanoj dana 31.07.2023. godine, u prvom čitanju, predloženi Nacrt zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima.

III. – JAVNA RASPRAVA

Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine usvojio je na nastavku 4. redovite sjednice održane dana 21.12.2023. godine, a Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na 3. redovitoj sjednici održanoj dana 31.07.2023. godine, Nacrt zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima.

Zaključcima oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine konstatirano je da navedeni nacrt zakona može poslužiti kao temelj za izradu Prijedloga zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima. Federalni ministar pravde otvorio je dana 23.02.2024. godine javnu raspravu u trajanju od 30 dana. Zainteresirana javnost je pozvana da svojim komentarima, prijedlozima i sugestijama doprinese javnoj raspravi s ciljem stvaranja što kvalitetnijeg zakonskog rješenja. U periodu trajanja javne rasprave, Federalno ministarstvo pravde međutim nije zaprimilo niti jedan komentar, prijedlog ili sugestiju u svezi s Nacrtom zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima.

U odnosu na tekst Nacrta zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima koji je u prvom čitanju usvojen u oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, ovaj prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima sadrži i pravno rješenje koje je u funkciji implementacije odluke o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda BiH broj: AP-879/14 od 22.12.2016. godine:

Odlukom o dopustivosti i meritumu broj: AP-879/14 od 22.12.2016. godine Ustavni sud Bosne i Hercegovine utvrdio je povredu prava na pravično suđenje iz članka II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, po apelaciji podnesenoj od strane M.Đ. (prvoapelant) iz Posušja, kao odgovorne osobe u pravnoj osobi „Posušje“ d.o.o. (drugoapelant) protiv Rješenja Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 Pr 024946 13 Pžp od 20.12.20213. godine i Rješenja Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 Ps 024946 12 Pr od 20.09.2013. godine. Rješenjem Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 Pr 024946 12 Pr od 20.09.2013. godine prvoapelant kao odgovorna osoba kod drugoapelanta proglašen je odgovornim što je 26.04.2012. godine u Posušju, kontrolom PDV-a za periode precizirane u rješenju utvrđeno da je pogrešno obračunat ulazni PDV u ukupnom iznosu od 53.804,00 KM, a propisana kazna za odgovornu osobu iznosi 20.000,00 KM jer je počinio prekršaje iz članka 32. Zakona o porezu na dodanu vrijednost, kažnjivo po članku 67. stavak (2), u svezi sa stavkom (1) točka 5. istog zakona pa mu je sud primjenom navedenih zakonskih propisa, te na temelju članka 19. stavak (3) Zakona o prekršajima BiH i članka 14. Zakona o prekršajima FBiH izrekao uvjetnu osudu kojom mu je utvrđena novčana kazna u iznosu od 20.000,00 KM i istovremeno odredio da se ista neće izvršiti ukoliko prvoapelant u roku od jedne godine od dana pravomoćnosti rješenja ne počinu novi prekršaj. Rješenjem je utvrđeno da se apelant obvezuje da nadoknadi troškove prekršajnog postupka u iznosu preciziranom u rješenju. U obrazloženju je, između ostalog, navedeno da je drugoapelantu, kao pravnoj osobi u kojem je prvoapelant odgovorna osoba, rješenjima Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, Regionalni centar Mostar (u daljnjem

tekstu: Uprava) broj 04/5/III-17-D-8-22-3/12 od 29. ožujka 2012. godine koje je potvrđeno rješenjima br. 04/5/III-17-D-8-22-3-1/12 od 18. siječnja 2013. godine i 01/4-UP/II-222/13 od 3. listopada 2013. godine, utvrđena dodatna porezna obaveza za period od 1. svibnja 2009. godine do 31. prosinca 2011. godine u iznosu od 53.804,00 KM, koju apelant nije platio smatrajući da je navedeni iznos poreza trebao biti priznat kao ulazni PDV za nabavku strojeva i lož ulja za poslovni prostor. Kantonalni sud u Širokom Brijegu je dana 20.12.2013. godine Rješenjem broj: 64 0 Pr 024946 13 Pžp odbio je žalbu prvoapelanta kao neosnovanu i potvrdio prvostupanjsko rješenje.

Drugoapelant je tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) pokrenuo upravni spor protiv Rješenja Uprave broj 04/5/III-17-D-8-22-3/1 od 29.03.2012. godine koje je potvrđeno rješenjima br. 04/5/III-17-D-8-22-3-1/12 od 18. siječnja 2013. godine i 01/4-UP/II-222/13 od 3.10.2013. godine. Sud BiH je Presudom broj: S1 3 U 014184 13 U od 9.07.2014. godine odbio tužbu drugoapelanta. Protiv navedene presude drugoapelant je podnio Sudu BiH zahtjev za preispitivanje sudske odluke. Sud BiH Presudom broj: S1 3 U 014184 14 Uvp od 23.10.2014. godine uvažio je i preinačio osporenu presudu na način da je poništio kao nezakonita rješenja Uprave broj: 01/4-UP/II-222/13 od 3.10.2013. godine, 04/5/III-17-D-8-22-3-1/12 od 18.01.2013. godine i 04/5/III-17-D-8-22-3/12 od 29.03.2012. godine i predmet vratio prvostupanjskom tijelu uprave na ponovni postupak. U ponovljenom postupku Uprava je donijela Rješenje broj: 04/5-2/III-17-D-8-22-3.1.II.1/12 od 29.04.2015. godine kojim je nakon ponovno provedene kontrole PDV-a drugoapelantu odobren povrat prinudno naplaćenih sredstava u iznosu od 96.343,00 KM i pripadajućih kamata u iznosu od 12.575,67 KM, čime je faktički utvrđeno da nije bilo nikakvih prekršajnih radnji u vidu neplaćanja obveza po osnovu PDV-a na strani apelanata. Nakon što su rješenja Uprave poništena i predmet vraćen Upravi na ponovno odlučivanje, drugoapelant je Općinskom sudu u Širokom Brijegu podnio zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka, koji zahtjev je Rješenjem Općinskog suda broj: 64 0 Pr 024947 12 Pr od 05.01.2015. godine odbačen kao neblagovremen, imajući u vidu da je člankom 97. Zakona o prekršajima propisano da se zahtjev za ponavljanje postupka može podnijeti u roku od šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju. Odluka Općinskog suda u Širokom Brijegu potvrđena je Rješenjem Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 Pr 024947 Pžp 2 od 08.04.2015. godine. U svezi sa vremenskim trajanjem svi opisanih postupaka, Ustavni sud Bosne i Hercegovine konstatira da su i presuda Suda BiH i novo rješenje upravnog tijela doneseni znatno kasnije u odnosu na rok od šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju u kojem je okrivljenik, sukladno Zakonu o prekršajima, mogao podnijeti zahtjev za ponavljanje postupka. Nadalje, člankom 96. st. (4) i (5) Zakona o prekršajima kao neki od osnova za ponavljanje postupka predviđeni su donošenje odluke Ustavnog suda ili Europskog suda za ljudska prava kojima su u svezi s prekršajnim postupkom utvrđena kršenja ljudskih prava, kao i saznanje novih činjenica i dokaza koji bi, da su u vrijeme kada su prekršajna rješenja donesena bili poznati, utjecali na drugačiju odluku suda u prekršajnom postupku. Kao nove činjenice i dokazi mogu se nesumnjivo smatrati i sudske odluke i odluke upravnih tijela koje mogu biti donesene u međuvremenu i kojima se ukidaju odluke koje su predstavljale temelj za donošenje prekršajnih rješenja. Istovjetna situacija je i sa odlukama Ustavnog suda i Europskog suda za ljudska prava kojima se utvrđuju kršenja ljudskih prava u toj vrsti postupaka.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine smatra da odredbe članka 97. Zakona o prekršajima kojima je propisan rok od šest mjeseci od pravomoćnosti rješenja o prekršaju u kojem se može zahtijevati ponavljanje prekršajnog postupka, ne

korespondira sa zbiljom u bosansko-hercegovačkom pravosuđu u kojem su redovni sudovi pretrpani predmetima zbog čega nije realno očekivanje zakonodavca da se sudski ili, u ovom slučaju i upravni postupci, okončaju u kratkom roku od šest mjeseci. Ovakvim zakonskim rješenjem nije uspostavljena pravična ravnoteža između javnih interesa koji se štite Zakonom o prekršajima i interesa pojedinaca u pogledu zaštite zajamčenih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Dosadašnja zakonska rješenja nisu pružila zadovoljavajuću razinu zaštite Ustavom Bosne i Hercegovine zagwarantiranih ljudskih prava, te predložene izmjene, odnosno dopuna Zakona o prekršajima, stvaraju pravni temelj koji će omogućiti da institut ponavljanja postupka u prekršajnom postupku zaživi i funkcionira u skladu sa realnostima bosanskohercegovačkog pravosuđa u pogledu prosječne duljine trajanja sudskih i upravnih postupaka, kao i primjenu jedinstvenih, preciznih pravila o dostavljanju prekršajnih naloga i rješenja o prekršaju čime se otklanjaju inkompatibilnosti koje je svojim odlukama konstatirao Ustavni sud Bosne i Hercegovine i osigurava poštivanje prava na pristup sudu i djelotvoran pravni lijek.

Slijedom izloženog, razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prekršajima jesu unaprijeđenje zakonskih rješenja i njihovo usklađivanje sa svim relevantnim odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine koje se odnose na inkompatibilnost odredbi Zakona o prekršajima sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

IV. – USKLAĐENOST PROPISA S EUROPSKIM PRAVNOM STEČEVINOM

Prilikom izrade ovoga zakona, Federalno ministarstvo pravde je imalo u vidu Uredbu o Uredu Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Europske unije („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/20 i 76/20) i Uredbu o postupku usklađivanja zakonodavstva Federacije BiH s pravnom stečevinom Europske unije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 98/16) i u tom smislu je izvršilo analizu europske pravne stečevine. Nakon detaljne i sveobuhvatne analize, zaključeno je da ne postoje primarni niti sekundarni izvori europskog prava koji reguliraju predmetnu materiju. Imajući u vidu naprijed navedeno, obrađivač ovoga zakona nije u mogućnosti dostaviti tablicu usklađenosti.

V. – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Odredbom članka 1. Zakona vrši se intervencija na članku 18. stavak (2) na način da se određuje da će se odredbe Glave XIV. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13, 59/14 i 74/20) pod nazivom „Dostavljanje pismena“ mutatis mutandis primjenjivati u prekršajnom postupku.

Člankom 2. Zakona mijenja se članak 56. Zakona o prekršajima na načina da je propisano da se prekršajni nalog sastoji od originala i najmanje dvije kopije, pri čemu originalni primjerak zadržava ovlašteno tijelo u svojoj evidenciji, a dvije kopije se uručuju okrivljeniku. Prekršajni nalog se može uručiti okrivljeniku osobnim uručenjem ili uručenjem putem pošte.

Člankom 3. Zakona izvršena je izmjena članka 75. Zakona o prekršajima na način da je određeno da će sud kopiju rješenja o prekršaju okrivljeniku i ovlaštenom

tijelu uručiti osobnim uručanjem ili putem pošte u roku od pet dana od dana donošenja rješenja o prekršaju.

Člankom 4. Zakona izvršena je izmjena članka 97. Zakona o prekršajima na način da se sada kao rok za podnošenje zahtjeva za ponavljanje prekršajnog postupka umjesto dosadašnjih šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju propisuje rok od tri godine od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju.

Člankom 5. Zakona određeno je da isti stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

VI. – FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u proračunu Federacije Bosne i Hercegovine.

Odredbe Zakona o prekršajima ("Službene novine Federacije BiH", broj: 63/14) koje se mijenjaju, odnosno dopunjuju:

Članak 18.

Primjena odredbi Kaznenoga zakona i Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine

(1) Ukoliko nije drukčije propisano odredbama ovoga zakona, sljedeće će se odredbe Kaznenog zakona primjenjivati mutatis mutandis na prekršaje: čl. 26. i 27. koji nose naziv "Nužna obrana" i "Krajnja nužda"; čl. 31., 32. i 33. koji nose naziv "Suučiniteljstvo", "Podstrekavanje" i "Pomaganje", članak 36. pod nazivom "Ubrojivost"; članak 37. pod nazivom "Umišljaj"; članak 38. pod nazivom "Nehaj"; članak 39. pod nazivom "Stvarna zabluda"; članak 40. pod nazivom "Pravna zabluda" i Glava XIV. pod nazivom "Odgovornost pravnih osoba".

(2) Ukoliko nije drukčije propisano odredbama ovoga zakona, sljedeće odredbe Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09 i 12/10 - u daljnjem tekstu: Zakon o kaznenom postupku) primjenjivat će se mutatis mutandis u prekršajnom postupku: Glava I. pod nazivom "Temeljna načela"; Glava III. pod nazivom "Pravna pomoć i službena suradnja", Glava IV. Odjeljak 2. pod nazivom "Mjesna mjerodavnost" i Odjeljak 3. pod nazivom "Spajanje i razdvajanje postupka"; Glava V. pod nazivom "Izuzeće"; Glava VII. pod nazivom "Branitelj"; Glava VIII. Odjeljak 1. pod nazivom "Pretres stana, prostorija i osoba"; Glava VIII. Odjeljak 2. pod nazivom "Privremeno oduzimanje predmeta i imovine"; Glava VIII. Odjeljak 4. pod nazivom "Ispitivanje osumnjičenika"; Glava VIII. Odjeljak 5. pod nazivom "Ispitivanje svjedoka"; Glava VIII. Odjeljak 6. pod nazivom "Uviđaj i rekonstrukcija "; Glava VIII. Odjeljak 7. pod nazivom "Vještačenje"; Glava XI. pod nazivom "Podnesci i zapisnici"; Glava XII. pod nazivom "Rokovi"; Glava XVI. pod nazivom "Troškovi kaznenog postupka"; Glava XVII. pod nazivom "Imovinsko-pravni zahtjevi"; Glava XXI. pod nazivom "Glavni pretres"; Glava XXIII. Odjeljak 1. pod nazivom "Žalba na prvostupanjsku presudu"; Glava XXIV. pod nazivom "Izvanredni pravni lijekovi"- "Ponavljanje postupka"; Glava XXVII. pod nazivom "Postupak prema maloljetnicima", Glava XXVIII. pod nazivom "Postupak za kaznena djela protiv pravnih osoba" i Glava XXIX. pod nazivom "Postupak za primjenu mjera sigurnosti, za oduzimanje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom i za opozivanje uvjetne osude".

(3) U slučaju bilo kakvih nesuglasnosti između odredbi Kaznenoga zakona iz stavka (1) ovoga članka i odredbi Zakona o kaznenom postupku iz stavka (2) ovoga članka i ovoga zakona, primjenjivat će se odredbe ovoga zakona. Upućivanje na odredbe Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na tužitelja na odgovarajući način primjenjivat će se na svako ovlašteno tijelo.

Članak 56.
Uručenje prekršajnog naloga

(1) Prekršajni nalog sastoji se od originala i najmanje dvije kopije. Original zadržava ovlašteno tijelo u svojoj evidenciji. Dvije kopije uručuju se okrivljeniku.

(2) Prekršajni nalog može se uručiti okrivljeniku na bilo koji od sljedećih načina:

1) osobnim uručenjem,

2) uručenjem putem pošte ili

3) pričvršćivanjem ili ostavljanjem prekršajnog naloga na sigurnom i vidljivom mjestu na motornom vozilu ako je prekršaj koji je počinjen vezan uz nepropisno parkiranje motornog vozila.

(3) Kada je prekršajni nalog uručen osobno, datum uručenja je datum kada ga je okrivljenik primio. Kada je prekršajni nalog uručen putem pošte, smatrat će se da je dostava izvršena po isteku pet radnih dana nakon što ga je ovlašteno tijelo predalo na poštu. Kada je prekršajni nalog ostavljen na motornom vozilu, datum uručenja je datum kada je ostavljen na motornom vozilu.

Članak 75.
Uručenje rješenja

Sud će uručiti kopiju rješenja o prekršaju osobnim uručenjem ili putem pošte okrivljeniku i ovlaštenom tijelu ili oštećeniku u roku tri dana od dana donošenja rješenja o prekršaju. Kada je rješenje o prekršaju uručeno putem pošte, smatrat će se da je dostavljanje izvršeno po isteku pet radnih dana od dana kada je rješenje predano na poštu.

Članak 97.
Rok

Zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka mora se podnijeti u roku šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju.